

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2020. április 17. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az alárendelt megsértésének büntette miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. október 28. napján kihirdetett Kb.II.11/2018/22. számú ítéletét h e l y b e n h a g y j a.

I n d o k o l á s:

- 1 A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. október 28. napján kihirdetett Kb.II.11/2018/22. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 449. § (1) bekezdés I. fordulataiba ütköző, de a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő alárendelt megsértésének büntetében, ezért megrovásban részesítette. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 63.500,- Ft büntügyi költség megfizetésére.
- 2 A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és a védő felmentés érdekében fellebbezett, elsődlegesen bűncselekmény hiánya, másodlagosan bizonyítottság hiánya, harmadlagosan társadalomra veszélyességben való tévedés címén.
- 3 A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.922/2019/4. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének törvényi tényállását egészítse ki, majd az ügydöntő határozatot a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben az indokolás módosítása mellett. Kifejtette azon álláspontját, hogy a tényállás hiányos és indítványozta annak (ítélet 2. oldal 3. bekezdés utolsó mondat) kiegészítését a rendelkezésre álló büntügyi iratok tartalma alapján azzal, hogy: "A vádlott közölte a sértettel: „A fasznak szórakozol!” Ezen kiegészítéssel érvelése szerint a tényállás már mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésben írt megalapozatlansági okoktól. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú katonai tanács az indokolási kötelezettségének eleget tett, okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette annak katonai büntetettét. Álláspontja szerint a büntetés kiszabása körében a vádlott 2011. évi, már érvényben nem lévő fenyítésére való utalást mellőzni kell, ellenben súlyosító körülményként kell értékelni, hogy nagyszámú szolgálati személy hallotta a sértő kifejezéseket, amellyel a bűnösségi körülményeket ki kell egészíteni.
- 4 A vádlott és a védő előterjesztette fellebbezésük közös, részletes írásbeli indokolását, amelyben az elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodsorban bizonyítottság hiányában, harmadsorban társadalomra veszélyességben való tévedés címén történő felmentése érdekében bejelentett

fellebbezést fenntartották. Elsődleges indítványukkal kapcsolatban kifejtették, hogy a vádlott által használt kifejezés - annak körülményei miatt - nem alkalmas az alárendelt becsületének, önérzetének a megsértésére, mert a vádlottat nem a bántás, a sértés vezette a „ne kamuzz!” kifejezés használatakor, hanem a sértettet a parancs szerinti eljárásra kívánta rávezetni a kifogásokat, mellébeszélést nem meghallgatva. Másodlagos indítványukkal kapcsolatban rámutattak arra, hogy a beszerzett szakvéleményre és kihallgatott tanúk vallomására figyelemmel a rendelkezésre álló bizonyítékok nem elégségesek a vádlott bűnösségének megállapításához, mert a szakvélemény a kamuzás szóhoz mellébeszélés jelentéstartalmat is társít, és sem a sértett, sem a fültanúk nem azonosították a „ne kamuzz” kijelentést a „ne hazudj” kifejezéssel. Végül a társadalomra veszélyességben való tévedéssel összefüggésben kifejtett álláspontjuk szerint a vádlott a jogellenesség körében a szituáció alapján tévedésben lehetett, hiszen sem a szakvélemény, sem a tanúk nem egyértelműsítik az elhangzott kifejezés negatív voltát. Utalt továbbá arra is, hogy ugyanezen okokból a vádlott által használt kifejezés erkölcsileg sem hordoz egyértelműen elítélhető tartalmat. Ezért a vádlott felmentését indítványozták.

- 5 A vádlott és a védő által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. A felülbírálat a fellebbezés tartalmára figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű.
- 6 A másodfokú bíróság a Be.598.§ (2) bekezdése alapján az ügyet tanácsulésen bírálta el.
- 7 A vádlottnak, valamint a védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése nem alapos.
- 8 A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során az eljárási szabályokat betartotta. Mind az előkészítő ülésen, mind a tárgyaláson a vádlott, illetve a tanúk kihallgatása során törvényes figyelmeztetéseket alkalmazott. A katonai tanács tárgyalása során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta és megfelelően értékelte. A vádlott az eljárás során következetesen tagadta bűnösségét, ugyanakkor a vádirati tényállást nem vitatta. Az előkészítő ülésen a vádiratban terhére rótt cselekményt tényyszerűen elismerte, vitatta azonban, hogy ezzel a magatartásával bűncselekményt követett volna el. Erdemi védekezése szerint nem volt szándéka, hogy D.B.-t megsértse, megalázza, hazugsággal vádolja. A tárgyaláson a bíróság a tényállás tisztázása érdekében kihallgatta tanúként sértettet, tanú 1t, tanú 2t, tanú 4t, tanú 3t, az ... Intézetétől eseti szakértői véleményt szerzett be, meghallgatta a forgalmazás hanganyagát, valamint ismertette a releváns okirati bizonyítékokat. Az elsőfokú bíróság ítélete 2. oldalának hetedik bekezdésétől lényegében a 10. oldal második bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott bűnösséget tagadó vallomását fogadta el a tényállás alapjául. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást - mérlegelési jogkörében eljárva - a vádlott és a tanúk lényegi elemeket tekintve egybehangzó vallomásai, az azokkal adekvát tartalmú hangfelvétel adatai, továbbá az eseti szakértői vélemény és az ismertetett okiratok, tehát egymást alátámasztó bizonyítékok alapján állapította meg ítélete 2. oldal második bekezdésétől az ötödik bekezdésig.
- 9 A Be. 591.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott és védője fellebbezésében új tényre, új bizonyítékra nem hivatkozott, így a bizonyítékok újraértékelésére, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott

felmentésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

- 10 A másodfokú bíróság az ítélet 9. oldal első bekezdésében foglalt indokolást kiegészíti azzal, hogy a fegyveres testületek szolgálati viszonyai között az emberi méltóságot sérti minden olyan megalázó magatartás, amellyel szemben az alárendelt a szolgálati függőség miatt átmenetileg védtelen. A rádióforgalmazásban a vádlott részéről a leleplezni vélt hazugsággal összefüggésben elhangzott „Ne kamuzz!” felszólítás nyilván az alárendelt önérzetének megsértésre alkalmas kifejezés. A bírói gyakorlat következetes a tekintetben is, hogy nem szükséges, miszerint kívülálló személy, személyek hallják a közlést, a bűncselekmény megállapíthatóságához - mint jelen ügyben is - elégséges az is, ha ennek reális lehetősége fennáll és ezt az elkövető tudata átfogja.
- 11 A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben írt megalapozatlansági okoktól, mert hiánytalanul tartalmazza azokat a tényeket, amelyek a cselekmény tényállásszerűségének megállapításához és helyes jogi minősítéséhez nélkülözhetetlenek, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Ily módon a fellebbviteli bíróság nem látta indokát a tényállás fellebbviteli főügyésztség átirata szerinti kiegészítésének.
- 12 Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette katonai büntettét. Ítélete 8. oldal közepétől a 10. oldal második bekezdéséig kifejtett jogi értékelő tevékenységgel a fellebbviteli bíróság maradéktalanul egyetért. A vádlott azzal a magatartásával, hogy mint a S. Rendőrkapitányság parancsnoki szolgálatot ellátó előjárója a rádióforgalmazás során az alárendeltségébe tartozó sértett emberi méltóságát sértő kifejezést („Ne kamuzz!”) használt, amit a szolgálati készüléken mintegy 30 fő szolgálatban lévő állomány hallhatott és ennek lehetőségével a vádlott is tisztában volt, megvalósította a Btk. 449.§ (1) első bekezdés első fordulataiba ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő előjárói bűncselekmény minősített esetét.
- 13 Rámutat a fellebbviteli bíróság arra is, hogy helytálló az elsőfokú katonai tanács azon jogkérdésre vont következtetése is, hogy a vádlott esetében a társadalomra veszélyességben való tévedés nem állt fenn, tekintve, hogy - kvalitásainál és szolgálati tapasztalatánál fogva - tudnia kellett, hogy az általa használt kifejezés sértő, erkölcsileg is kifogásolható tartalmat hordozhat, ezért a tévedés miatt bejelentett védelmi fellebbezés sem vezethetett eredményre.
- 14 Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő körülményeket. A másodfokú katonai tanács az ügyészi indítványnak megfelelően a súlyosító körülmények közül a már érvényben nem lévő figyelmeztetés fenytést mellőzi, ugyanakkor ekként értékeli, hogy a vádlott cselekménye a szolgálati rendet és fegyelmet is sértette. Figyelemmel azonban az enyhítő körülmények túlsúlyára és nagyobb nyomatékára, nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a szolgálatát magas színvonalon ellátó vádlottat megrovásban részesítette. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint is a legenyhébb intézkedés szükséges és egyben elégséges joghátrány a vádlott tekintetében a Btk. 79. §-ában büntetési célok eléréséhez.
- 15 A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb - a bűnügyi költségre vonatkozó - rendelkezése is törvényes, ezért az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indoka alapján - teljeskörűen helybenhagyta.
- 16 A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 605. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2020. április 17.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.
bíró

17 A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős és a bűnügyi költség tekintetében végrehajtható.

Budapest, 2020. április 17.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: